

ASOCIATIA CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SANATATE - SASTIPEN

RAPORT ACTIVITATE

2025

CUPRINS

Introducere	3
1. Prezentarea organizatiei	5
2. Scurt rezumat engleza	6
3. Descrierea activitatilor derulare	7
4. Proiecte noi in derulare	19
5. Directii de actine 2026.....	22

INTRODUCERE

Dragi prieteni,

Anul 2025 a fost, pentru Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate, un an al continuității asumate, al consolidării instituționale și al reafirmării responsabilității față de comunitățile pe care le reprezentăm și le sprijinim de peste un deceniu și jumătate. Activitatea desfășurată în această perioadă reflectă nu doar perseverența organizației noastre, ci și capacitatea de a răspunde unor provocări sociale tot mai complexe, într-un context marcat de inegalități structurale, excluziune socială și acces inechitabil la servicii de bază.

Încă de la înființare, Asociația Sastipen și-a asumat un rol activ în promovarea dreptului la sănătate, incluziune socială și demnitate pentru persoanele și comunitățile de romi din România. În anul de raportare, acest angajament s-a materializat prin implicarea activă a Asociației Sastipen în domenii precum furnizarea de servicii medico-sociale integrate, sprijinirea copiilor și tinerilor aflați în situații de vulnerabilitate, promovarea incluziunii sociale, combaterea discriminării și apărarea drepturilor omului. Totodată, Sastipen a implementat campanii tematice în domeniul sănătății mintale și al prevenirii căsătoriilor timpurii, răspunzând unor nevoi emergente identificate la nivel comunitar. În plus, organizația noastră a continuat să ofere asistență tehnică Ministerului Sănătății, iar începând cu luna septembrie 2025 a devenit partener al Ministerului Muncii în procesul de implementare a unui proiect național care vizează dezvoltarea și furnizarea de servicii comunitare integrate în aproximativ 2.000 de localități rurale din România.

Pe langa activitățile majore prezentate mai sus, și în anul 2025 Sastipen a continuat procesul de mentorat adresat organizațiilor romilor de la nivel comunitar și s-a implicat la fel de activ în procesul de susținere a campaniilor de advocacy inițiate de organizațiile romilor din societatea civilă pentru a întări dialogul cu factorii decidenți de la nivel național responsabili de procesul de incluziune a romilor. Astfel, începând cu 2025, Asociația Sastipen, alături de Nevo Parudimos, a preluat coordonarea rețelei Roma Forum, un hub de cooperare și dialog al societății civile române, dedicat consolidării unei voci comune pentru promovarea drepturilor romilor, combaterea discriminării și a antigypsyismului. Sastipen a venit cu o nouă abordare privind organizarea și implicarea membrilor rețelei, orientată spre acțiuni directe de advocacy și dialog structurat cu autoritățile naționale responsabile de implementarea Strategiei de incluziune a romilor. Ne propunem să continuăm asumarea acestui rol, conștienți de importanța participării active a ONG-urilor romilor în procesele de luare a deciziilor și în monitorizarea politicilor publice.

Tot în anul 2025, Asociația Sastipen a continuat activitatea de cercetare, elaborând rapoarte de specialitate în domenii precum mediul sanitar, serviciile comunitare integrate, accesul romilor la serviciile de sănătate, precum și situația copiilor și tinerilor diagnosticați cu boli rare și nevoia dezvoltării unor servicii dedicate acestora. Aceste demersuri de cercetare au avut ca scop formularea de recomandări de politici publice și fundamentarea necesității unor proiecte și intervenții construite pe realitatea din teren, pe date concrete și pe experiența directă a comunităților și beneficiarilor implicați. Conștienți de faptul că politicile publice și proiectele adresate romilor sunt realizate fără o bază de documentare solidă, prin intermediul activității noastre de cercetare vrem să aducem la realitate factorii decidenți și să demonstrăm că problematica incluziunii romilor trebuie tratată cu seriozitate și asumare, bazat pe dovezi care arată cât de amplă și urgentă este nevoia membrilor comunităților cu romi.

Raportul anual de față oferă o imagine de ansamblu asupra activităților derulate, a rezultatelor obținute și a impactului generat în rândul beneficiarilor direcți și indirecti. Dincolo de datele cantitative și indicatorii de rezultat, acest document reflectă munca unei echipe dedicate de profesioniști, mediatori, experți și colaboratori care au intervenit în comunități afectate de sărăcie, marginalizare și lipsa unor servicii publice adecvate.

Un principiu definitoriu al activității Sastipen rămâne abordarea integrată și centrată pe beneficiar. Intervențiile noastre sunt fundamentate pe analize de nevoi, cercetări de teren și dialog constant cu comunitățile, autoritățile publice și alți actori relevanți. Credem cu tărie că soluțiile durabile nu pot fi

fragmentate și că politicile publice eficiente trebuie să fie construite pe baza realităților din teren și a expertizei organizațiilor care lucrează direct cu grupurile vulnerabile.

În anul 2025, Asociația Sastipen a continuat să investească resurse considerabile în elaborarea de cereri de finanțare în cadrul apelurilor din Programul Educație și Ocupare (PEO) și Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS). Propunerile depuse au fost evaluate pozitiv din punct de vedere tehnic și calitativ, obținând punctaje foarte ridicate, de 97–98 de puncte. Cu toate acestea, în mod repetat, proiectele noastre au fost declarate admise, dar plasate pe lista de rezervă, fără a beneficia de finanțare efectivă. Această realitate evidențiază limitele mecanismelor actuale de finanțare și generează o frustrare legitimă în rândul organizațiilor cu expertiză dovedită, care propun soluții mature, fundamentate pe nevoi reale. Considerăm necesar un dialog deschis și onest cu autoritățile de management, astfel încât efortul constant al organizațiilor active în comunități să nu rămână fără finalitate.

Pe lângă activitatea desfășurată la nivel național, Sastipen a fost implicată activ și în inițiative europene, contribuind cu expertiză practică și perspective rezultate din munca directă cu comunitățile de romi. În acest context, considerăm important să adresăm un mesaj critic, formulat într-un spirit constructiv, organizatorilor Platforma Europeană a Romilor. Deși acest cadru este conceput ca un spațiu de dialog și participare, vocile organizațiilor rome de la nivel local rămân adesea insuficient valorizate, iar participarea riscă să devină una formală, fără impact real asupra proceselor decizionale. O platformă autentică trebuie să asigure influență reală, transparență și mecanisme clare prin care recomandările societății civile rome să se reflecte în politicile europene.

În același timp, dorim să exprimăm aprecierea noastră sinceră față de rețeaua Internațională a ONG-urilor romilor ERGO Network, rețea din care și Sastipen face parte, pentru sprijinul constant acordat și pentru facilitarea implicării noastre în acțiuni și procese organizate la nivel european. Prin deschidere, solidaritate și promovarea unei agende bazate pe drepturi și echitate, ERGO Network a contribuit la consolidarea unei voci rome critice și coerente în spațiul european.

Anul de raportare a reprezentat și o etapă importantă de consolidare instituțională pentru Asociația Sastipen. Am investit în dezvoltarea capacității organizaționale, profesionalizarea echipei, îmbunătățirea procedurilor interne și întărirea mecanismelor de transparență și responsabilitate publică.

Privind spre viitor, Asociația Sastipen își reafirmă angajamentul ferm pentru incluziunea socială a comunităților vulnerabile cu populație de romi, pentru întărirea rețelei de mediatori sanitari și a rețelei de centre comunitare de servicii integrate, precum și pentru dezvoltarea unui mecanism funcțional de monitorizare a cazurilor de discriminare și de îngrijire a accesului romilor la servicii medico-sociale. Vom continua să colaborăm activ cu organizațiile civice ale romilor, să elaborăm rapoarte critice adresate autorităților naționale și europene cu responsabilități în implementarea Strategiei de incluziune a romilor și să lucrăm împreună cu instituțiile naționale și locale care își asumă identificarea și aplicarea unor soluții practice și sustenabile în domeniul incluziunii romilor.

Mulțumim tuturor partenerilor, colaboratorilor și comunităților care ne-au fost alături. Un gând special se îndreaptă către beneficiarii noștri – copii, tineri, familii și membri ai comunităților vulnerabile – care ne-au acordat încrederea lor și care, prin participare, curaj și perseverență, dau sens fiecărei intervenții pe care o realizăm. Eforturile dumneavoastră de a depăși obstacolele, de a vă face vocea auzită și de a construi un viitor mai bun reprezintă principala noastră motivație și confirmarea că schimbarea este posibilă atunci când solidaritatea, respectul și sprijinul reciproc devin realitate. Încrederea și implicarea dumneavoastră rămân fundamentul muncii noastre și angajamentul de a continua, alături de voi, demersurile pentru o societate mai echitabilă și mai incluzivă.

Mulțumim tuturor partenerilor, colaboratorilor și comunităților care ne-au fost alături. Încrederea și implicarea dumneavoastră reprezintă fundamentul fiecărei intervenții și motivația de a continua. Privim înainte cu responsabilitate și determinare, convinși că incluziunea reală se construiește prin parteneriate, dialog și soluții bazate pe nevoile reale ale comunităților. Vom continua să lucrăm alături de beneficiari, societatea civilă și instituțiile publice pentru a transforma politicile în rezultate concrete și durabile.

Dr. Soc. Daniel Radulescu, Presedinte Sastipen

1. DESCRIEREA ORGANIZATIEI SASTIPEN

DESPRE SASTIPEN

Asociația „Centrul Romilor pentru Politici de Sanatate – SASTIPEN” este o organizație neguvernamentală, fără scop patrimonial, înființată în anul 2007 și are ca scop elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea de politici privind îmbunătățirea situației grupurilor dezavantajate, precum și protecția drepturilor omului bazată pe principiul non-discriminării și egalității de șanse între cetățeni.

Asociația detine experiența de peste 15 ani în elaborarea și implementarea proiecte/programe adresate membrilor comunităților vulnerabile, cu focus pe membrii proveniți din rândul etniei romilor, în realizarea de analize/studii/cercetări care reflectă situația comunităților cu romi, cu experiență în realizarea și implementarea de campanii de informare și conștientizare a membrilor comunităților cu romi, cu experiență în livrarea de sesiuni de formare/calificare pentru adulți, în implementarea de campanii de advocacy, înființare centre comunitare de servicii integrate, programe de dezvoltare comunitară, programe de mentorat, etc.

În perioada 2007 – 2024, asociația a implementat o serie de proiecte cu finanțare nerambursabilă, în scopul incluziunii sociale a populației vulnerabile cu sprijinul financiar al Fondului Social European, Mecanismul Financiar Norvegian, Fondul de Cooperare Elvetiano – Roman, Comisia Europeană și alți donori privați. Proiectele au vizat domenii precum: sanatate, social și educație, servicii integrate, ocupare și formare profesională, antreprenariat, dezvoltare comunitară și realizarea de politici publice locale/judenete/nationale în domeniul incluziunii sociale, acestea fiind implementate, atât în calitate de solicitant, cât și în calitate de partener. În ceea ce privește resursa umană, asociația detine o echipă de experți în domenii precum: social, sanatate, educație/interculturalitate, advocacy, psihologie, sociologie, formare profesională, ocupare/antreprenariat, management organizațional și managementul proiectelor cu finanțare nerambursabilă.

PRINCIPALELE DIRECȚII DE ACȚIUNE ALE SASTIPEN ÎN 2025

- Consolidarea rețelei de mediatorii sanitari și îmbunătățirea normelor metodologice de funcționare a programului.
- Dezvoltarea serviciilor locale de sănătate furnizate membrilor vulnerabili ai comunității, bazate pe principiul abordării integrate și centrate pe nevoile individului (centre comunitare de asistență medicală și socială).
- Prevenirea și combaterea cazurilor de discriminare și promovarea principiilor nediscriminării în domeniul sănătății în rândul personalului din unitățile sanitare și în rândul membrilor comunităților vulnerabile de romi - inclusiv monitorizarea procesului de implementare a măsurilor anti-discriminare în domeniul sănătății dispuse prin legislația națională.
- Realizarea de cercetări, studii, anchete pentru identificarea problemelor cu care se confruntă populațiile vulnerabile în procesul de acces la serviciile de sănătate furnizate de stat, inclusiv indicatorii de sănătate și accesul populației romă la serviciile și programele naționale de sănătate preventive și curative.
- Dezvoltarea și implementarea de campanii de advocacy la nivel local și național, pentru a contribui la elaborarea de politici publice în beneficiul comunităților vulnerabile, cu accent pe îmbunătățirea stării de sănătate a populației vulnerabile de etnie romă
- Instruirea cadrelor medicale și a altor resurse umane active în beneficiul comunităților de romi (mediatori sanitari, asistenți medicali comunitari, lucrători ONG, facilitatori și lucrători comunitari) în domeniul advocacy și nediscriminare.
- Dezvoltarea și implementarea de campanii de educație pentru sănătate în comunitățile de romi, cu accent pe sănătatea mintală și efectele căsătoriilor timpurii.
- Acordarea de asistență tehnică ONG-urilor locale pentru a deveni un partener real pentru autoritățile locale în contextul noii strategii pentru incluziunea romilor 2022-2027.
- Dezvoltarea unui sistem de monitorizare a satisfacției beneficiarilor cu privire la serviciile primite și care să conducă la îmbunătățirea standardelor de calitate oferite de furnizorii de servicii medicale la nivel comunitar.

2. SUMMARY OF THE ACTIVITY REPORT

The Sastipen – Roma Health Policy Center Annual Activity Report 2025 presents a comprehensive overview of the organization's work, impact, and strategic positioning in a year marked by continuity, institutional consolidation, and strengthened advocacy for Roma inclusion in Romania and at European level.

Founded in 2007, Sastipen is a non-governmental organization with over 15 years of experience in promoting equal access to health, social and educational services for vulnerable groups, with a strong focus on Roma communities. In 2025, Sastipen continued to operate as a key civil society actor combining community-based service provision, policy advocacy, applied research and institutional capacity building.

Throughout the reporting year, Sastipen implemented integrated interventions in several core areas: strengthening the national network of Roma health mediators; supporting children and young people in vulnerable situations; combating discrimination and antigypsyism; promoting mental health and preventing early marriages; and expanding community-based integrated services. A major institutional milestone was Sastipen's continued role as an official technical partner of the Ministry of Health, supporting the management of the Roma health mediation programme and the monitoring of the Roma Health Action Plan. From September 2025, Sastipen also became a partner of the Ministry of Labour, contributing to the national programme for integrated community services in approximately 2,000 rural localities.

A defining feature of 2025 was Sastipen's strong engagement in advocacy and policy monitoring. The organization coordinated and contributed to national and European advocacy initiatives, including assuming – together with Nevo Parudimos – the coordination of the Roma Forum, a national network of Roma NGOs. Under Sastipen's leadership, the network adopted a more action-oriented approach focused on direct dialogue with public authorities and evidence-based policy recommendations linked to the National Roma Inclusion Strategy 2022–2027.

Sastipen also played an active role in research and evidence generation, producing multiple needs assessments and policy-oriented studies in areas such as Roma health mediation, integrated community services, access to healthcare, education barriers, social economy, mental health, children with disabilities, and rare diseases. In 2025, Sastipen was part of the civil society coalition that authored the Civil Society Monitoring Report on the implementation of the National Strategic Framework for Roma Equality, Inclusion and Participation, highlighting structural gaps in governance, financing and participation.

At project level, Sastipen implemented and contributed to several national and transnational initiatives, including:

- SASTIPE (EU4Health) – improving access to mental health services for Roma;
- Roma Influencers Network (Erasmus+) – preventing early marriages and early motherhood;
- Community Integrated Service Centers (EEA & Norway Grants) – sustaining integrated services in rural communities;
- Roma Forum – National Roma NGO Network (ERGO Network);
- RomInDis (Erasmus+) – improving access to health services for Roma with disabilities;
- ROCCAS 4 SM (ESF+) – supporting outreach and mobilization of vulnerable populations for colorectal cancer screening.

In parallel, Sastipen invested heavily in capacity building of local Roma NGOs, providing mentoring, technical assistance, and fundraising support. As a result, partner organizations successfully secured new grants in 2025, strengthening their sustainability and service provision capacity.

Despite repeated success in competitive funding calls (with project scores of 97–98 points under PEO and PIDS programmes), many Sastipen proposals remained on reserve lists, highlighting structural shortcomings in funding mechanisms and reinforcing the need for systemic dialogue with managing authorities.

Looking ahead, Sastipen reaffirmed its commitment to Roma inclusion through integrated services, strengthened mediation systems, anti-discrimination mechanisms, applied research and sustained advocacy. The report concludes by emphasizing that meaningful inclusion requires long-term partnerships, accountability, and policies grounded in community realities and evidence.

3.1. Consolidarea rețelei de mediatori sanitari pentru comunitățile de romi

Încă de la înființare, consolidarea rețelei de mediere sanitară a reprezentat o preocupare constantă și un obiectiv strategic major al Asociației Sastipen. Având în vedere rolul esențial al mediatorelor sanitare în facilitarea accesului comunităților vulnerabile de romi la servicii de sănătate, în anul 2025 organizația a continuat procesul de întărire a acestei rețele printr-o serie de intervenții integrate, adresate atât mediatorelor sanitare, cât și coordonatorilor acestora din cadrul autorităților publice locale și al direcțiilor de sănătate publică.

În acest sens, Sastipen a elaborat instrumente de lucru specifice activității de mediere sanitară (ghiduri metodologice, instrumente de colectare a datelor, chestionare de evaluare), a organizat cursuri de formare continuă și cursuri de calificare, precum și studii și dezbateri privind capacitatea mediatorelor de a recunoaște și raporta cazuri de discriminare. În anul 2025 au fost organizate sesiuni online de pregătire continuă pentru 112 mediatore sanitare și cursuri de calificare, în format online și conform normelor Autorității Naționale pentru Calificări, pentru 56 de persoane.

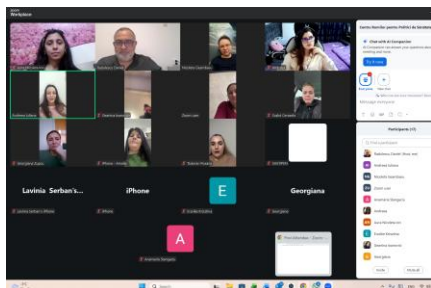
Tot în anul de raportare, Asociația Sastipen a inițiat demersurile pentru înființarea unui departament dedicat asistenței tehnice acordate mediatorelor sanitare, având ca obiectiv creșterea capacității de intervenție comunitară, profesionalizarea și standardizarea activității de mediere sanitară. În paralel, echipa Sastipen a realizat vizite în teren în comunități de romi, oferind asistență directă pentru 21 de mediatore sanitare și elaborând un raport de monitorizare bazat inclusiv pe feedback-ul beneficiarilor privind eficiența activității de mediere sanitară.

În anul 2025, Sastipen a demarat procesul de actualizare a standardului ocupațional al meseriei de mediator sanitar și a promovat activitatea de mediere sanitară atât la nivel internațional, în cadrul unei conferințe organizate în luna februarie de Asociația Mediatorilor Comunitari din Republica Moldova, cât și la nivel național, în cadrul întâlnirilor de lucru cu reprezentanții Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Protecției Sociale, responsabili de implementarea programului SCI 2000 „Furnizarea de servicii integrate în comunitățile rurale – facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de înaltă calitate”.

De asemenea, la data de **25 iulie 2025**, Asociația Sastipen a marcat **Ziua mediatorului sanitar** prin organizarea unei dezbateri online cu tema „*Eficiența și eficacitatea activității de mediere sanitară pentru comunitățile cu romi*”, eveniment care a reunit mediatore sanitare, experți, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai societății civile, contribuind la recunoașterea rolului acestei profesii și la promovarea dialogului privind îmbunătățirea serviciilor oferite comunităților.

Rezultate:

- Un total de 56 de persoane au fost calificate în profesia de mediator sanitar și un total de 112 mediatori sanitari activi în sistem au participat la cursuri de formare continuă.
- Înființarea unui departament de asistență tehnică oferită mediatorelor sanitare active în rețeaua Ministerului Sănătății și organizarea de vizite de lucru la nivel comunitar.
- Realizarea noului standard al mediatorului sanitar în conformitate cu HG324/2019, normele metodologice de aplicare a legii asistenței medicale comunitare.
- Promovarea activității de mediere sanitară și celebrarea zilei mediatorului sanitar prin organizarea unei dezbateri online cu tema “Eficiența și eficacitatea activității de mediere sanitară pentru comunitățile cu romi”.

3.2. Acordarea de asistență tehnică Ministerului Sănătății

În cei 15 ani de activitate, Asociația Sastipen s-a afirmat ca un partener profesionist și credibil al Ministerului Sănătății. Începând cu luna iulie 2024, în baza referatului nr. 11894/12.07.2024 aprobat de Ministrul Sănătății, Sastipen a devenit partener oficial al Ministerului în gestionarea programului de mediere sanitară și în procesul de implementare, monitorizare și evaluare a Planului de acțiune pentru incluziunea romilor – capitolul Sănătate.

În acest context, în anul 2025, cu sprijinul financiar oferit de ERGO Network, Sastipen a implementat un proiect amplu de advocacy și asistență tehnică, având ca obiectiv îmbunătățirea accesului romilor la servicii publice de sănătate, în condiții de egalitate și nediscriminare. Activitățile au vizat atât consolidarea capacității instituționale a autorităților publice, cât și creșterea nivelului de conștientizare și responsabilitate în rândul profesioniștilor din sistemul de sănătate.

Un rezultat major a fost dezvoltarea și pilotarea unei metodologii de monitorizare a Planului de acțiune în sănătate, elaborată împreună cu experți și pilotată în șase județe. Totodată, peste 40 de reprezentanți instituționali și 68 de cadre medicale au fost instruiți, iar datele colectate au fundamentat recomandări de politici publice și propunerea pentru Planul de acțiune 2026, consolidând rolul Sastipen ca partener tehnic bazat pe dovezi.

Rezultate majore obținute:

- **Dezvoltarea și validarea unei metodologii naționale de monitorizare** a Planului de acțiune în domeniul sănătății romilor, care include indicatori cantitativi și calitativi, proceduri de raportare și instrumente standardizate de colectare a datelor.
- **Clarificarea rolurilor și responsabilităților instituționale** între Ministerul Sănătății, Comisia Ministerială pentru Romi și Direcțiile de Sănătate Publică în procesul de monitorizare a politicilor de sănătate pentru romi.
- **Pilotarea metodologiei de monitorizare în 6 județe** (Buzău, Tulcea, Călărași, Gorj, Neamț și Giurgiu), în condiții reale de implementare, cu ajustări realizate pe baza feedback-ului din teren.
- **Elaborarea unui raport de monitorizare pilot**, care a evidențiat bariere de acces la servicii de sănătate, riscuri de discriminare, inegalități regionale și exemple de bune practici.
- **Formularea de recomandări de politici publice** bazate pe date concrete, utilizate ca fundament pentru revizuirea Planului de acțiune în domeniul sănătății romilor pentru anul 2026.
- **Redactarea și finalizarea propunerii pentru Planul de acțiune 2026**, realizată în cooperare directă cu experți ai Ministerului Sănătății.
- **Creșterea capacității instituționale la nivel central**, prin instruirea a 15 reprezentanți ai Ministerului Sănătății și ai Comisiei Ministeriale pentru Romi în utilizarea metodologiei de monitorizare.
- **Consolidarea capacității la nivel teritorial**, prin instruirea a 42 de reprezentanți ai Direcțiilor de Sănătate Publică, mediatori sanitari și actori ai societății civile.
- **Instruirea a 68 de profesioniști din domeniul sănătății** (medici, asistenți medicali, personal DSP) printr-un curs online dedicat combaterii discriminării și antigypsyismului în sistemul de sănătate.
- **Creșterea nivelului de conștientizare privind obligațiile legale de nediscriminare** și drepturile pacienților romi în rândul personalului medical.
- **Întărirea colaborării interinstituționale** între Ministerul Sănătății, DSP-uri, mediatori sanitari și societatea civilă romă.
- **Consolidarea rolului Asociației Sastipen** ca partener tehnic credibil al Ministerului Sănătății în domeniul monitorizării, evaluării și dezvoltării politicilor publice pentru sănătatea romilor.

3.3. IMPLEMENTARE DE PROIECTE

3.3.1. Proiectul "Îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate mintală pentru romi"(SASTIPE) (101161273-EU4H-2023-PJ-03)

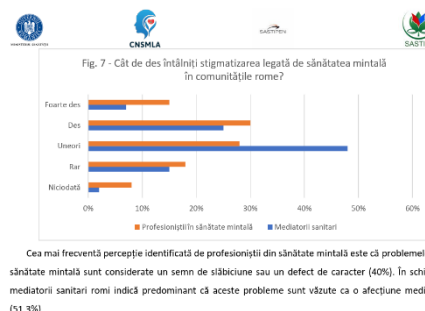
Proiectul „Îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate mintală pentru romi” este finanțat prin Programul EU4Health 2021-2027 și este implementat de Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog, în parteneriat cu Asociația Sastipen și organizații din Grecia și Bulgaria. Scopul este promovarea sănătății mintale și îmbunătățirea accesului persoanelor de etnie romă la servicii de sănătate mintală de calitate, reducând stigmatizarea și răspunzând nevoilor complexe ale acestui grup vulnerabil. Proiectul implică mediatori sanitari și profesioniști în sănătate mintală pentru a facilita înțelegerea și abordarea problemelor identificate și pentru a consolida cooperarea dintre aceștia.

În 2025, s-a realizat o analiză în rândul mediatorilor sanitari pentru a identifica care sunt nevoile lor de instruire în domeniul proiectului, s-a organizat o conferință la sesiul CNSMLA în care s-au analizat oportunitățile de includere în curricula de formare a mediatorilor sanitari un modul în domeniul sănătății mintale, și au fost organizate întâlniri de lucru ale membrilor echipei pentru dezvoltarea materialelor de training. Tot în anul 2025 a avut loc o două întâlnire a consorțiului la Atena, unde s-au conturat pași concreți pentru incluziunea comunităților rome. În România, au fost demarate inițiative pentru punerea bazelor Rețelei de sănătate mintală pentru romi, planificarea unei platforme online de schimb de bune practici și pregătirea de traininguri pentru mediatori sanitari și profesioniști în sănătate mintală, menite să crească competențele interculturale și accesul la servicii adaptate culturii rome.

Până în prezent (2025), rezultatele principale includ:

- **realizarea celei de-a doua întâlniri a Consorțiului transnațional** în Atena, la 1–2 iulie 2025, unde partenerii au analizat progresul și au stabilit pași concreți pentru implementarea activităților viitoare;
- **conturarea pașilor pentru înființarea Rețelei de sănătate mintală pentru romi** în România, menită să faciliteze colaborarea între mediatori sanitari și profesioniștii în sănătate mintală;
- **planificarea și dezvoltarea unei platforme online de comunicare și schimb de bune practici**, dedicată mediatorilor sanitari și specialiștilor în sănătate mintală, pentru sprijin reciproc și consolidarea competențelor interculturale;
- **stabilirea de acțiuni viitoare de training și formare** pentru mediatori sanitari și profesioniști din sănătatea mintală, pentru a crește competențele privind nevoile specifice ale persoanelor rome și cooperarea eficientă între aceste categorii profesionale;
- **susținerea colaborării între Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog și Sastipen** pentru dezvoltarea unui model de servicii individualizate de sănătate mintală, adaptat nevoilor identificate în comunitățile rome.

Mai multe detalii regăsiți accesând <https://www.facebook.com/profile.php?id=61568489318340>

3.3.2 Proiectul "Roma Influencers breaking the circle of early marriages and early motherhood in Roma communities" (2024-1-ELO1-KA220-ADU-000247507)

Împreună cu alte 4 ONG-uri internaționale: Klimaka-Roma Day Center - Grecia, Cairde -Irlanda, Cesis și Cooperactiva - Portugalia, Asociația SASTIPEN este partener în implementarea proiectului "Roma Influencers Network", un proiect finanțat de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+. Proiectul are ca obiectiv prevenirea căsătoriilor timpurii și a maternității timpurii în comunitățile romi, prin împuternicirea femeilor și fetelor și prin creșterea nivelului de conștientizare la nivel comunitar. Proiectul este implementat în parteneriat transnațional în Grecia, Irlanda, Portugalia și România și este axat pe schimbarea atitudinilor și comportamentelor care perpetuează aceste practici dăunătoare.

În anul 2025, proiectul a generat rezultate importante, precum dezvoltarea Rețelei Formatorilor de Opinie Romi, organizarea de întâlniri și ateliere naționale și transnaționale, realizarea de cercetări și rapoarte comparative, elaborarea unui ghid de bune practici și formularea de recomandări de politici publice. De asemenea, au fost derulate cursuri de formare, campanii de conștientizare, activități educaționale și acțiuni de advocacy, contribuind la implicarea activă a comunităților romi, la consolidarea cooperării cu factorii de decizie și la promovarea valorilor democratice, a drepturilor copiilor și a drepturilor femeilor.

Până în prezent (2025), rezultatele principale includ:

- **Studii și cercetări naționale** realizate în țările partenere, privind cauzele, percepțiile comunitare și impactul căsătoriilor timpurii și al maternității timpurii în comunitățile romi.
- **Raport comparativ transnațional**, care analizează rezultatele cercetărilor naționale și evidențiază bune practici, provocări comune și diferențe de context între statele participante.
- **Ghid de bune practici** pentru prevenirea căsătoriilor timpurii și a maternității timpurii, destinat organizațiilor societății civile, formatorilor și factorilor de decizie.
- **Materiale educaționale și de informare** (broșuri, infografice, resurse digitale), dezvoltate pentru comunități, tineri, părinți și profesioniști.
- **Cursuri de formare și ateliere** pentru formatori de opinie romi, organizate la nivel național și transnațional.
- **Întâlniri și evenimente transnaționale** (fizice și online) pentru schimb de experiență și coordonare între parteneri.
- **Campanii de conștientizare** derulate la nivel comunitar și online, axate pe drepturile copiilor, drepturile femeilor și alternative la căsătoriile timpurii.
- **Rețeaua Formatorilor de Opinie Romi**, creată și consolidată ca mecanism de cooperare și implicare comunitară.
- **Conținut digital și livrabile media** (postări, materiale video, vizuale informative) diseminate constant prin paginile de social media ale proiectului, pentru creșterea vizibilității și multiplicarea impactului.

Mai multe detalii despre proiect regăsiți accesând <https://www.romainfluencersnetwork.eu/>

3.3.3 Proiectul “Centre Comunitare de Servicii Integrate – Model de intervenție în procesul de incluziune și abilitare a romilor” (PN1008)

În anul 2025, în perioada de sustenabilitate a proiectului PN1008, finanțat prin Granturile SEE & Norvegiene, având ca operator de program Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS), Asociația Sastipen a continuat implementarea unui set coerent și integrat de activități menite să asigure funcționarea, consolidarea și sustenabilitatea Centrelor Comunitare de Servicii Integrate (CCSI) în localitățile Polovragi, Ciucurova și Hamcearca.

Activitățile derulate au vizat furnizarea de servicii medico-sociale integrate pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate, cu accent pe comunitățile de romi, incluzând consiliere socială, sprijin pentru accesul la servicii de sănătate, facilitarea înscrierii la medicul de familie, obținerea documentelor de identitate, accesarea beneficiilor sociale și orientare către servicii publice relevante. De asemenea, au fost furnizate servicii de consiliere educațională pentru copii și tineri, precum și servicii de consiliere vocațională și de orientare profesională pentru adulți și tineri aflați în căutarea unui loc de muncă.

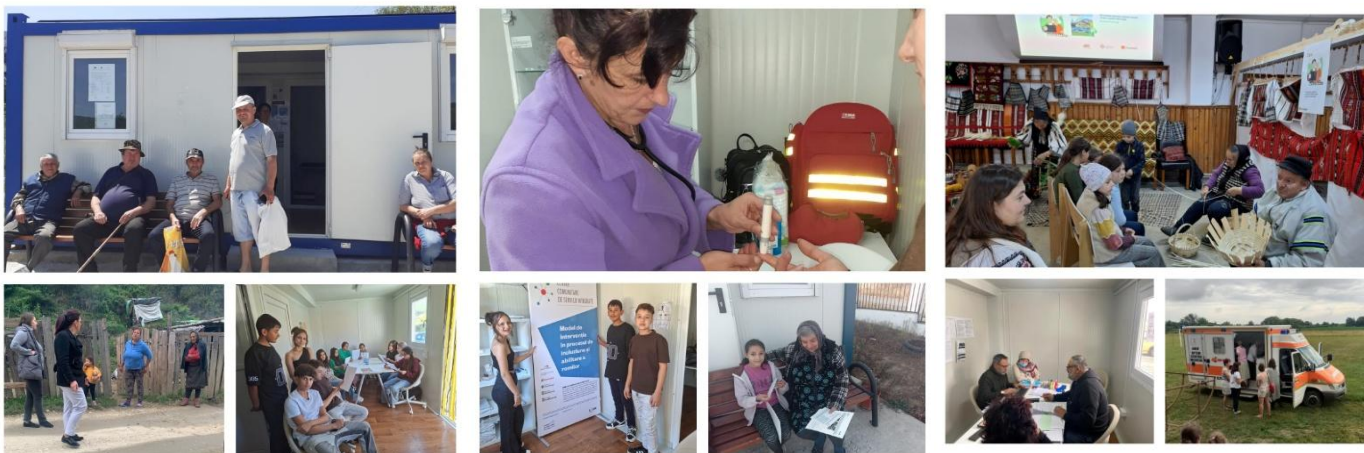
Un rol important l-au avut activitățile de mobilizare și implicare comunitară. În acest sens, Sastipen a organizat acțiuni de voluntariat comunitar cu implicarea tinerilor formați în cadrul proiectului, întâlniri tematice dedicate femeilor rome (Clubul Femeilor Rome), precum și întâlniri periodice de lucru cu Grupurile de Inițiativă Locală (GIL), contribuind la întărirea dialogului dintre comunități și autoritățile publice locale. Totodată, au fost organizate evenimente culturale și comunitare dedicate promovării diversității culturale, combaterii discriminării și consolidării coeziunii sociale.

În paralel, un accent deosebit a fost pus pe consolidarea capacității organizațiilor comunitare locale înființate prin proiect. Acestea au beneficiat de mentorat continuu, sprijin instituțional și asistență în relația cu autoritățile locale, cu scopul de a asigura continuitatea serviciilor după finalizarea finanțării. Livrabilele dezvoltate în cadrul proiectului – ghiduri metodologice, toolkit-uri și planuri locale de acțiune – au fost utilizate activ în campanii de informare, sesiuni de formare și acțiuni de advocacy, contribuind la multiplicarea impactului proiectului la nivel local și național.

Rezultate obținute

- Furnizarea de servicii integrate pentru 365 de beneficiari și catagrafierea a 184 de persoane în cele trei comunități.
- 78 de copii și tineri au beneficiat de consiliere educațională, iar 86 de persoane de consiliere în domeniul ocupării.
- 215 persoane sprijinite pentru accesarea serviciilor medicilor de familie și 26 persoane înscrise pe listele acestora.
- Sprijin pentru obținerea actelor de identitate (6 persoane) și pentru accesarea prestațiilor sociale (34 persoane).
- Organizarea de întâlniri comunitare și evenimente culturale locale, cu participarea cumulată a peste 2.500 de persoane.
- Consolidarea capacității ONG-urilor locale (CCSI Polovragi și CCSI Ciucurova), inclusiv atragerea unei finanțări suplimentare de 30.000 euro.

Mai multe detalii despre proiect regasiti accesand <https://servicii-integrate.ro/>

3.3.4. Proiect “Roma FORUM - National Roma NGO Network from Romania” (EQUIP 101194404/2025)

Începând cu anul 2024, Asociația Sastipen, alături de Nevo Parudimos, a preluat coordonarea rețelei Roma Forum, un hub de cooperare și dialog al societății civile rome, dedicat consolidării unei voci comune pentru promovarea drepturilor romilor, combaterea discriminării și a antigypsyismului. Sastipen a venit cu o nouă abordare privind organizarea și implicarea membrilor rețelei, orientată spre acțiuni directe de advocacy și dialog structurat cu autoritățile naționale responsabile de implementarea Strategiei de incluziune a romilor.

În acest sens, în anul 2025 Asociația Sastipen a implementat proiectul Roma FORUM – National Roma NGO Network from Romania, cu sprijinul ERGO Network, având ca obiectiv consolidarea capacității societății civile rome de a participa activ la procesul de revizuire, monitorizare și influențare a politicilor publice privind incluziunea romilor, în special a Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale pentru Incluziunea Romilor 2022–2027 (SNIR).

Activitățile au debutat cu o serie de întâlniri pregătitoare cu reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Romi (ANR) și ai Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene – Punctul Național de Contact pentru Romi (MIPE-PNCR), menite să creeze cadrul instituțional necesar dialogului cu societatea civilă romă. Ulterior, în perioada 22–23 mai 2025, Sastipen, în parteneriat cu Asociația Nevo Parudimos, a organizat la București întâlnirea anuală a rețelei Roma Forum, cu participarea a 25 de organizații rome. Evenimentul a combinat dialogul instituțional la nivel guvernamental cu sesiuni interne de lucru ale rețelei și o întâlnire cu un donator internațional.

Un rezultat central al proiectului a fost elaborarea unei recomandări de politici publice privind revizuirea Planului de acțiune al SNIR, document construit pe baza contribuțiilor tuturor membrilor rețelei și a analizelor privind deficiențele actuale de implementare (lipsa indicatorilor, a trasabilității bugetare, a coordonării și a participării reale a ONG-urilor). Documentul a fost transmis oficial către MIPE-PNCR și ANR.

În perioada iulie–octombrie 2025, Sastipen a derulat o campanie de advocacy pentru întărirea parteneriatului strategic cu instituțiile responsabile de incluziunea romilor, prin întâlniri bilaterale, corespondență oficială, prezentări tehnice și acțiuni de vizibilitate. Campania a contribuit la recunoașterea Roma Forum ca actor legitim de monitorizare și consultare.

În perioada 28-29 noiembrie, în parteneriat cu Nevo Parudimos, Sastipen a organizat o întâlnire de lucru cu tema “Îmbunătățirea colaborării și comunicării între organizațiile de romi”, întâlnire care a reunit atât membrii Roma Forum cât și reprezentanți ai autorităților naționale. De menționat este faptul că la această întâlnire a participat dl Petre Florin Manole, Ministrul Muncii, Familiei, Tineretului și Protecției Sociale care, în discursul său, a reiterat importanța colaborării instituțiilor cu ONG-urile romilor și a invitat membrii Roma Forum să formuleze recomandări care să contribuie la revizuirea planului de acțiune în domeniul muncii și protecției sociale.

Rezultate obținute

- Consolidarea dialogului instituțional dintre Roma Forum, ANR și MIPE-PNCR
- Organizarea întâlnirii anuale a rețelei, cu participarea a 25 de ONG-uri rome
- Elaborarea și transmiterea unei recomandări comune de politici publice privind revizuirea SNIR
- Creșterea capacității membrilor rețelei de a participa la procese de consultare și advocacy
- Recunoașterea Roma Forum ca partener relevant în monitorizarea politicilor publice
- Întărirea cooperării interne și a funcționării structurale a rețelei Roma Forum

Mai multe detalii despre proiect regasiti accesand <https://www.facebook.com/profile.php?id=61587576480167> .

3.4. Activitati de advocacy si participarea la conferinte/seminarii

3.4.1. Participarea la reuniuni internationale

Intalnire cu tema “Asigurarea drepturilor omului a populației de etnie romă pe ambele maluri ale Nistrului: experiența instituțională și bune practici din România”, perioada 12-14 Februarie, Chisinau, Rep. Moldova

Întâlnirea desfășurată la Chișinău, a avut ca scop promovarea și consolidarea drepturilor omului pentru populația de etnie romă de pe ambele maluri ale Nistrului, prin schimb de experiență instituțională și bune practici din România, cu accent pe rolul mediatorilor comunitari. Evenimentul a reunit lideri ai comunităților rome, mediatori comunitari și reprezentanți ai instituțiilor internaționale, constituind un cadru de dialog privind accesul romilor la drepturile fundamentale, în special la sănătate și educație.

Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a avut un rol central în cadrul evenimentului, contribuind prin prezentarea experienței României în dezvoltarea și implementarea sistemului de măsuri pentru protecția și integrarea romilor, precum și prin expunerea bunelor practici în domeniul dreptului la sănătate. Reprezentantul Sastipen a susținut sesiuni tematice dedicate medierii sanitare, evidențiind rolul mediatorilor în facilitarea accesului comunităților vulnerabile la servicii publice și în promovarea dialogului dintre comunități și instituții. Prin această implicare, Sastipen a contribuit la transferul de expertiză, la consolidarea cooperării transfrontaliere și la întărirea capacității mediatorilor comunitari din Republica Moldova.

Intalnire de coordonare a membrilor Retelei ERGO Network, 19-21 Februarie 2025, Bruxelles, Belgia

Întâlnirea de coordonare „Roma equality, inclusion and participation – EQUIP”, desfășurată în perioada 18–21 februarie 2025 la Bruxelles, a avut ca scop principal consolidarea coordonării dintre organizațiile membre ale rețelei europene, alinierea priorităților de advocacy la nivel național și european și planificarea acțiunilor comune pentru anul 2025. Evenimentul a oferit un cadru structurat pentru schimbul de informații privind progresele și provocările din statele membre, definirea obiectivelor de advocacy în domenii precum educația, ocuparea, participarea civică, tranziția verde și Semestrul European, precum și pentru identificarea oportunităților de finanțare și cooperare.

Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a avut un rol activ în cadrul întâlnirii, participând la sesiunile de planificare strategică și la schimbul de bune practici privind advocacy-ul la nivel național. Sastipen a contribuit cu perspective din România privind incluziunea romilor și implementarea politicilor publice și a fost implicată direct în întâlnirile cu reprezentanți ai Comisiei Europene (DG JUST, DG REGIO, DG EMPL) și ai altor instituții europene, consolidând dialogul instituțional și promovând prioritățile societății civile rome în procesele europene de luare a deciziilor.

Intalnire cu tema “Schimb de experienta organizata de OSCE/ODIHR”, 29 mai 2025

În data de 29 mai 2025, echipa Sastipen a participat la o reuniune de lucru cu o delegație din Ucraina aflată în România într-o vizită de schimb de experiență organizată de OSCE/ODIHR- Punctul de Contact pentru Romi și Sinti. În cadrul acestei întâlniri, echipa Sastipen a împărtășit cu participanții lecțiile învățate în cadrul programului CCSI - Centre Comunitate de Servicii Integrate precum și lecțiile învățate în cadrul procesului de advocacy inițiat de asociație încă de la înființare pentru a contribui la creșterea accesului romilor la servicii de sănătate bazat pe principiul nediscriminării și egalității de șanse. Mulțumim delegației OSCE/ODIHR pentru invitație și pentru oportunitatea de a prezenta pe scurt experiența Sastipen în domeniul serviciilor integrate dezvoltate la nivel comunitar..

Conferinta “Accesul romilor la educație inclusivă și de calitate” 19-21 Noiembrie 2025, Bruxelles, Belgia

Cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului, echipa Asociației Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a participat la conferința internațională organizată de ERGO Network în perioada 19-21 Noiembrie la Bruxelles, cu tema „Accesul romilor la o educație inclusivă și de calitate”. În cadrul evenimentului, ERGO Network a prezentat rezultatele unui raport de evaluare realizat în șase state membre ale Uniunii Europene, care evidențiază în mod clar faptul că, în pofida progreselor asumate la nivel european, copiii romi continuă să se confrunte cu discriminare, segregare și excluziune socială în sistemele educaționale.

În acest context simbolic, dar extrem de relevant, echipa Sastipen a menționat în cadrul conferinței că este esențial ca societatea civilă să atragă atenția factorilor de decizie asupra realităților persistente din comunitățile vulnerabile cu populație de romi din România și că mulți copii romi nu beneficiază încă pe deplin de drepturile fundamentale consacrate de Convenția ONU privind Drepturile Copilului, în special de dreptul la educație, sănătate și protecție.

Participare conferința ” Rețeaua Europeană a Galurilor Urbane -URBAN CLLD”, 3-5 Noiembrie 2025, Bruxelles, Belgia

La invitația domnului Valentin Dimon, președintele Rețeaua Europeană a GAL-urilor Urbane – URBAN CLLD, echipa Asociației Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a participat, în perioada 3–5 noiembrie, la Bruxelles, la o serie de evenimente organizate în contextul lansării oficiale a acestei rețele europene. În cadrul evenimentului principal de lansare, organizat la Parlamentul European și patronat de domnii Victor Negrescu și Ștefan Mușoiu, președintele Asociației Sastipen a atras atenția asupra necesității ca problematica incluziunii romilor să fie tratată cu mai multă seriozitate în cadrul GAL-urilor de la nivel național. Totodată, acesta a subliniat importanța implicării directe a organizațiilor neguvernamentale ale romilor în structurile de tip GAL, ca actori legitimi capabili să reprezinte în mod real interesele comunităților vulnerabile cu populație romă și să contribuie la elaborarea și implementarea unor intervenții adaptate nevoilor din teren.

Echipa Sastipen a salutat lansarea Rețelei URBAN CLLD și a apreciat deschiderea față de dialog și cooperare exprimată în cadrul evenimentului. Ne-am reafirmat disponibilitatea de a sprijini obiectivele rețelei și de a contribui, prin expertiza noastră în domeniul incluziunii sociale și al serviciilor comunitare integrate, la dezvoltarea unor politici și programe care să răspundă în mod eficient nevoilor comunităților marginalizate.

Participare la a 18-a ediție a “Platformei Europene a Romilor”, 2 Octombrie 2025, Bruxelles, Belgia

În data de 02 Octombrie 2026, a avut loc cea de-a 18-a ediție a Platformei Europene a Romilor, organizată la Bruxelles. Echipa Asociației Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a apreciat sprijinul oferit de ERGO Network pentru facilitarea participării și oportunitatea de dialog cu parteneri europeni. Deși vorbitorii au subliniat importanța continuării investițiilor în comunitățile de romi, participarea romilor a fost redusă, iar dezbaterile au fost percepute ca insuficient ancorate în realitățile din teren. În acest context, președintele Sastipen a atras atenția în cadrul întâlnirii asupra faptului că întâlnirile europene dedicate romilor nu mai respectă consecvent cele zece principii ale UE privind incluziunea romilor și că vocea romilor este din ce în ce mai puțin auzită. Au fost apreciate intervențiile Soraya Post și Florin Manole, care au subliniat persistența tratamentului inegal al romilor și care au semnat nevoia ca ONG-urile romilor de la nivel național să fie implicate mai mult în procesul de consultare și monitorizare.

3.4.2. Participarea la reuniuni naționale

Eveniment “Furnizarea de servicii integrate în comunitățile rurale- facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază “ – 29 octombrie 2025, localitatea Boranesti-Jud. Ialomita

La invitația **Ministerului Sănătății** și a **Ministerului Muncii**, echipa **Asociației Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate** a participat la conferința de lansare a proiectului „Furnizarea de servicii integrate în comunitățile rurale – facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de calitate”, organizată la Căminul Cultural din comuna Borănești, județul Ialomița. Evenimentul a reunit reprezentanți ai instituțiilor naționale și internaționale, ai societății civile, autorități locale, lucrători comunitari, precum și reprezentanți ai Băncii Mondiale și UNICEF. În cadrul unei sesiuni de discuții, Sastipen a prezentat experiența acumulată în implementarea serviciilor comunitare integrate, inclusiv primele inițiative derulate în anul 2008 în cartierul Ferentari și lecțiile învățate în cadrul proiectului Centre Comunitare de Servicii Integrate (CCSI), implementat cu sprijinul FRDS din fonduri norvegiene. Organizația a recomandat implicarea activă a grupului țintă în toate etapele proiectului și dezvoltarea unor mecanisme locale de coordonare pentru asigurarea sustenabilității centrelor. Având o experiență de peste 15 ani în 36 de comunități, Sastipen și-a exprimat disponibilitatea de a oferi suport implementatorilor și a felicitat echipa pentru această inițiativă strategică.

Participare la evenimentul de celebrare a zilei internaționale a romilor, 8 aprilie 2025

În data de 8 aprilie 2025, Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate, prin președintele Daniel Radulescu, a participat la festivitatea de celebrare a Zilei Internaționale a Romilor – 8 aprilie, organizată la Hotel Marriott din București de APRPE, Agenția Națională pentru Romi și CNCR. Evenimentul a reunit personalități marcante din viața publică romă, reprezentanți ai instituțiilor publice centrale, ai autorităților locale și ai societății civile, constituind un prilej de dialog, recunoaștere a contribuției romilor și reafirmare a angajamentului comun pentru incluziune socială, egalitate de șanse și combaterea discriminării.

Evenimentul de Lansare al proiectului SASTIPE - Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate mintală pentru persoanele rome, cofinanțat de Uniunea Europeană- 21 Februarie 2025

În data de 21 februarie 2025 a avut loc evenimentul de lansare al proiectului „SASTIPE – Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate mintală pentru persoanele rome”, proiect cofinanțat de Uniunea Europeană. Proiectul a fost implementat în România de Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog, în parteneriat cu Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate, în cadrul unui consorțiu transnațional format din organizații din România, Grecia și Bulgaria, pe o durată de 36 de luni. În cadrul conferinței de lansare, președintele Asociației Sastipen a evidențiat faptul că sănătatea mintală a reprezentat o provocare majoră atât pentru activitatea mediatorilor sanitari, cât și pentru membrii comunităților rome, în contextul în care sistemul cultural tradițional tratează bolile mintale ca pe un subiect tabu. Această realitate a fost semnalată ca un factor care limitează accesul la servicii specializate și accentuează stigmatizarea, subliniindu-se necesitatea unor intervenții adaptate cultural și a unui rol activ al mediatorilor în facilitarea dialogului și a accesului la servicii.

3.4.3. Activitati de advocacy implementate in domeniul incluziunii romilor

Recomandare de revizuire a planului de actiune in domeniul sanatatii adresat Ministerului Sanatatii

În luna octombrie 2025, în baza activității de monitorizare realizată pe parcursul anului, Sastipen a înaintat Ministerului Sănătății o recomandare de revizuire a planului de acțiune în domeniul sănătății. Propunerea Planului de Acțiune pentru Sănătatea Romilor – 2026, elaborată de Asociația Sastipen, formulează un set coerent de recomandări strategice adresate Ministerului Sănătății, având la bază concluziile pilotului de monitorizare desfășurat în anul 2025 în șase județe. Documentul evidențiază necesitatea unei reforme operaționale a politicilor de sănătate pentru romi, orientată spre echitate, nediscriminare și acces real la servicii.

O recomandare centrală vizează întărirea serviciilor de prevenție, prin extinderea vaccinării și a programelor de screening, utilizarea unităților mobile și creșterea rolului mediatorilor sanitari în activitățile de outreach, în special în comunitățile izolate. În paralel, Planul recomandă asigurarea accesului efectiv la medicina de familie, prin eliminarea barierelor administrative, monitorizarea refuzurilor de înscriere și sprijinirea persoanelor fără documente, cu implicarea activă a DSP-urilor și a mediatorilor. Un pilon esențial al recomandărilor îl constituie combaterea discriminării în sistemul de sănătate, prin instituirea unor mecanisme funcționale de raportare a cazurilor, proceduri clare de investigare la nivelul DSP, formarea obligatorie a personalului medical în domeniul nediscriminării și creșterea gradului de informare a comunităților romi cu privire la drepturile pacienților.

De asemenea, documentul recomandă consolidarea coordonării instituționale și a guvernancei datelor, prin formalizarea întâlnirilor periodice între DSP-uri, mediatori, medici de familie și autorități locale, precum și prin instituționalizarea metodologiei naționale de monitorizare, astfel încât datele colectate să fie utilizate în mod sistematic în procesul decizional și în alocarea resurselor. Nu în ultimul rând, Planul subliniază importanța întăririi programului de mediere sanitară, recomandând finanțare stabilă, suport logistic (inclusiv transport), formare continuă și integrarea reală a mediatorilor în structurile de sănătate publică. Aceste măsuri sunt considerate esențiale pentru reducerea inegalităților și pentru asigurarea sustenabilității intervențiilor în domeniul sănătății romilor.

Recomandare de revizuire a planului de actiune in domeniul ocuparii si protectiei sociale adresat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului si Protectiei Sociale

În luna decembrie 2025, în baza activității de monitorizare realizată pe parcursul anului, și în contextual în care președintele Sastipen, dl Daniel Radulescu a fost numit în luna septembrie 2025 în funcția de consilier onorific al Ministrului Muncii, Sastipen a înaintat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Protecției Sociale o recomandare de revizuire a planului de acțiune în domeniul ocupării și protecției sociale.

Documentul propune un plan amplu de revitalizare a rolului Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) în implementarea Strategiei Naționale pentru Incluziunea Romilor 2022–2027, pornind de la constatarea că intervențiile existente au fost preponderent generaliste, fragmentate și insuficient orientate spre rezultate măsurabile pentru comunitățile de romi.

Principala recomandare vizează consolidarea guvernancei și a leadershipului politic, prin numirea unui responsabil cu putere de decizie la nivelul MMFTSS (secretar de stat sau înalt funcționar), cu mandat clar de coordonare a tuturor politicilor pentru romi și relația cu ONG-urile romi. Se propune, totodată, înființarea unui task-force intern interdirecțional, capabil să revizuiască rapid programele existente și să propună ajustări legislative și administrative.

Un al doilea pilon major îl reprezintă îmbunătățirea sistemului de date, monitorizare și transparență. Documentul recomandă introducerea indicatorilor specifici pentru romi (inclusiv prin indicatori proxy), dezvoltarea unui Barometru anual al incluziunii romilor în muncă și servicii sociale și publicarea unui dashboard național care să permită comparabilitatea județelor și responsabilizarea instituțiilor din subordine.

La nivel operațional, se propune dezvoltarea unor intervenții integrate în comunitățile cu populație romă, prin pachete de tip „muncă + servicii sociale”, echipe mobile mixte (ANOFM, asistență socială, ONG-uri romi) și pilotarea acestui model în 2–3 județe, cu posibilitate de scalare națională. O atenție specială este acordată tinerilor romi NEET, prevenirii separării copilului de familie și profesionalizării mediatorilor și lucrătorilor de incluziune.

Documentul subliniază, de asemenea, necesitatea unui parteneriat real cu ONG-urile romi, inclusiv prin înființarea unui consiliu consultativ permanent și facilitarea contractării acestora ca furnizori de servicii sociale și de ocupare. În ansamblu, recomandările urmăresc trecerea de la proiecte punctuale la schimbări structurale, ancorate în responsabilitate instituțională, date solide și intervenții integrate cu impact pe termen lung.

3.5. Realizarea de studii si cercetari in domeniul incluziunii romilor

Contribuite la elaborarea „Raportului de monitorizare al societății civile privind implementarea SNIR”, Februarie 2025, disponibil la <https://www.romacivilmonitoring.eu/wp-content/uploads/2025/09/RCM2-2024-C1-Romania-FINAL-Romanian.pdf>

Raportul de monitorizare al societății civile privind implementarea cadrului strategic național pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor în România analizează stadiul aplicării Strategiei Naționale pentru Incluziunea Romilor 2022–2027, în corelare cu Cadrul strategic al Uniunii Europene pentru romi. Raportul a fost elaborat în cadrul inițiativei Roma Civil Monitoring, de către o coalitie de organizații ale societății civile rome și pro-rome din România (Sastipen fiind parte din acest consorțiu), cu sprijinul unor experți independenți, având la bază date documentare, analize de politici publice și informații colectate din teren.

Concluziile raportului indică faptul că, deși cadrul strategic național este bine articulat la nivel declarativ, implementarea acestuia rămâne limitată și inegală. Progresele înregistrate sunt lente, fragmentate și adesea formale, fără a produce schimbări semnificative în viața comunităților de romi. Lipsa unei coordonări instituționale eficiente, finanțarea insuficientă, absența unor mecanisme clare de monitorizare și utilizarea redusă a datelor relevante afectează capacitatea statului de a transforma angajamentele strategice în rezultate concrete. Probleme structurale precum discriminarea, segregarea școlară și rezidențială, accesul inegal la servicii de sănătate, educație și ocupare continuă să persiste.

Raportul formulează recomandări orientate spre consolidarea implementării strategiei, subliniind necesitatea întăririi mecanismelor de coordonare interministerială și a responsabilității instituționale la nivel central și local. Este evidențiată importanța asigurării unei finanțări predictibile și transparente pentru măsurile dedicate incluziunii romilor, precum și a dezvoltării unui sistem coerent de colectare și utilizare a datelor pentru monitorizarea progresului. Autorii recomandă implicarea reală și sistematică a organizațiilor societății civile rome în procesele de decizie, monitorizare și evaluare, ca garanție a transparenței și relevanței politicilor publice. De asemenea, este accentuată necesitatea unor măsuri ferme de combatere a discriminării și segregării, precum și a orientării intervențiilor către nevoile reale ale comunităților, prin servicii integrate și politici bazate pe dovezi.

Raport de cercetare - *Extinderea centrelor de servicii integrate comunitare – Asigurarea accesului egal la serviciile de bază pentru comunitățile rome; Argumente în favoarea centrelor comunitare de servicii integrate din România, raport realizat cu suportul ERGO Network, septembrie 2025.*

Raportul de cercetare „*Extinderea centrelor comunitare de servicii integrate – asigurarea accesului egal la serviciile de bază pentru comunitățile rome*” analizează impactul Centrelor Comunitare de Servicii Integrate (CCSI) asupra accesului romilor la servicii esențiale, printr-o cercetare comparativă realizată în patru comunități din județele Tulcea și Gorj. Studiul demonstrează, pe bază de date empirice, că CCSI reprezintă un instrument eficient și indispensabil pentru reducerea excluziunii multidimensionale și pentru creșterea coeziunii sociale.

Concluziile raportului arată că în comunitățile în care funcționează CCSI s-au înregistrat îmbunătățiri semnificative în domeniul sănătății (acces la medici de familie, creșterea vaccinării și a serviciilor preventive), educației (reducerea abandonului școlar), ocupării forței de muncă, accesului la documente de identitate și la beneficii sociale. În contrast, comunitățile fără CCSI continuă să se confrunte cu bariere structurale, neîncredere în instituții și excludere persistentă. Un rezultat transversal esențial îl reprezintă rolul mediatorilor și al echipelor multidisciplinare în reconstruirea încrederii dintre comunități și autorități.

Pe baza acestor constatări, raportul formulează recomandări clare de politici publice. Prioritară este instituționalizarea CCSI la nivel național, prin definirea lor explicită în legislație și integrarea într-un mecanism public stabil de furnizare a serviciilor. Raportul recomandă asigurarea unei finanțări predictibile și multianuale, combinând bugetul de stat, contribuțiile autorităților locale și fondurile europene, pentru a evita dependența exclusivă de proiecte temporare. De asemenea, este subliniată necesitatea întăririi coordonării interinstituționale între ministere și a implicării reale a ONG-urilor cu expertiză în furnizarea serviciilor integrate. Extinderea CCSI este prezentată nu doar ca o opțiune strategică, ci ca un imperativ social și moral pentru asigurarea drepturilor fundamentale și a incluziunii durabile a comunităților rome.

Raport de cercetare -*Barierile formale si informale care influenteaza accesul si participarea copiilor si tinerilor romi cartierul Simileasca-Mun. Buzau la educație și formare profesională, iulie 2025*

Raportul de analiză de nevoi privind barierele care influențează accesul și participarea copiilor și tinerilor romi din cartierul Simileasca – municipiul Buzău la educație și formare profesională a fost realizat de Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate în anul 2025, în scopul fundamentării unei cereri de finanțare în cadrul Programului Educație și Ocupare. Cercetarea a utilizat o metodologie mixtă (cantitativă și calitativă), incluzând chestionare, focus-grupuri și analiza datelor administrative, având ca grup țintă copii romi, părinți, cadre didactice și reprezentanți instituționali.

Concluziile raportului evidențiază o vulnerabilitate structurală ridicată a comunității analizate, caracterizată prin sărăcie extremă, condiții precare de locuire, dependență de economia informală și un nivel scăzut de educație al părinților. Învățământul gimnazial este identificat ca etapă critică, cu risc major de abandon școlar, determinat de factori economici, lipsa sprijinului educațional, discriminare și segregare școlară, precum și de norme culturale care limitează aspirațiile educaționale ale copiilor romi. Raportul subliniază diferențe semnificative de percepție asupra „viitorului” între elevii romi și neromi, precum și lipsa modelelor educaționale pozitive la nivel comunitar.

Recomandările principale vizează implementarea unor măsuri integrate și personalizate la nivel local, printre care: dezvoltarea de centre educaționale integrate în cadrul unităților școlare; elaborarea de planuri individualizate de intervenție pentru copiii aflați în risc de abandon; extinderea programelor de afterschool, mentorat și consiliere; implicarea activă a părinților și liderilor comunitari; combaterea fermă a segregării școlare; precum și consolidarea colaborării interinstituționale în acord cu Strategia Guvernului României pentru Incluziunea Romilor 2022–2027. Raportul concluzionează că doar o abordare multidimensională, bazată pe realitățile din teren, poate reduce abandonul școlar și poate contribui la incluziunea socială durabilă a copiilor romi.

Raport de cercetare - Copiii și tinerii cu tulburări de comportament din zona București-Ilfov: o perspectivă sociologică, martie 2025

Raportul de analiză de nevoi privind situația copiilor și familiilor vulnerabile din regiunea București-Ilfov a fost realizat în scopul fundamentării unor intervenții integrate în domeniul serviciilor sociale, educaționale și de sănătate, cu accent pe copiii aflați în risc de excluziune socială, inclusiv copiii romi. Studiul utilizează date statistice oficiale, analiză documentară și informații colectate de la nivel local, pentru a evalua gradul de acoperire al serviciilor existente și nevoile reale ale grupurilor vulnerabile.

Concluziile raportului evidențiază discrepanțe majore între municipiul București și județul Ilfov în ceea ce privește accesul la servicii specializate pentru copii, în special servicii de îngrijire, terapii de recuperare, consiliere psihologică și sprijin educațional. Deși regiunea este una dintre cele mai dezvoltate economic din România, în localitățile periurbane și rurale din Ilfov persistă sărăcia, lipsa infrastructurii sociale și accesul limitat la servicii publice, situație care afectează disproporționat copiii din familii vulnerabile. Raportul semnalează lipsa serviciilor integrate, fragmentarea intervențiilor și suprasolicitarea sistemului de protecție specială.

Recomandările principale vizează dezvoltarea și extinderea centrelor de zi și a serviciilor comunitare integrate pentru copii și familii, cu accent pe prevenirea separării copilului de familie și reducerea instituționalizării. Raportul recomandă consolidarea colaborării interinstituționale între DGASPC, autorități locale, unități de învățământ și furnizori acreditați, precum și asigurarea unei finanțări predictibile pentru servicii de prevenție. De asemenea, este subliniată necesitatea adaptării serviciilor la nevoile copiilor romi și ale altor grupuri marginalizate, prin intervenții personalizate, implicarea comunității și monitorizarea continuă a impactului. Raportul concluzionează că doar o abordare integrată și orientată spre prevenție poate reduce inegalitățile și poate asigura incluziunea socială durabilă a copiilor din regiunea București-Ilfov.

Raport de cercetare- Analiza de nevoi privind necesitatea înființării de întreprinderi sociale în mediul urban în ITI Delta Dunării, iulie 2025

Raportul „Analiza de nevoi privind necesitatea înființării de întreprinderi sociale în mediul urban în ITI Delta Dunării”, elaborat de Asociația Sastipen, oferă o evaluare aprofundată a contextului socio-economic din orașele Tulcea, Babadag, Isaccea, Măcin și Sulina, în vederea fundamentării unei intervenții prin economie socială. Analiza evidențiază probleme structurale persistente: depopulare accelerată, șomaj de lungă durată, nivel scăzut de educație, migrație externă, economie informală dominantă și un deficit major de servicii sociale și comunitare, în special în orașele mici din teritoriul ITI Delta Dunării

Concluziile raportului arată că, deși piața muncii locale este slab dezvoltată, există un potențial semnificativ pentru dezvoltarea întreprinderilor sociale, mai ales în rândul persoanelor vulnerabile (romi, șomeri, persoane inactive, femei în risc, tineri peste 30 de ani). Cercetarea calitativă confirmă interesul real al acestora pentru antreprenoriatul social, condiționat însă de existența unui sprijin integrat care să depășească barierele majore identificate: lipsa capitalului de start, necunoașterea procedurilor legale, teama de eșec, birocrăția și discriminarea.

Raportul recomandă dezvoltarea unei intervenții integrate care să includă: programe de formare antreprenorială adaptate nivelului beneficiarilor, mentorat și asistență juridico-financiară continuă, sprijin logistic (spații, echipamente), precum și finanțarea inițială pentru înființarea întreprinderilor sociale. Sunt identificate ca domenii prioritare: servicii sociale și de îngrijire, catering comunitar, reciclare și economie circulară, servicii de curățenie, turism local și meșteșuguri. Înființarea întreprinderilor sociale este recomandată ca soluție strategică pentru crearea de locuri de muncă, furnizarea de servicii esențiale și revitalizarea economică și socială a comunităților urbane din ITI Delta Dunării, în deplină concordanță cu strategiile naționale și europene privind economia socială.

Raport de cercetare -*Privind situația copiilor cu dizabilități și familiile acestora din județul Ilfov, iunie 2025*

Raportul de cercetare privind situația copiilor cu dizabilități și a familiilor acestora din județul Ilfov, realizat de Asociația Sastipen, oferă o analiză aprofundată a accesului la servicii de îngrijire, abilitare și terapii psihologice, în special pentru copiii proveniți din comunități vulnerabile, inclusiv rome. Cercetarea combină metode cantitative, calitative și participative și evidențiază un dezechilibru major între nevoia reală de servicii și oferta existentă la nivel județean.

Concluziile raportului indică o criză sistemică: în județul Ilfov nu există centre publice de zi specializate pentru copii cu dizabilități, iar accesul la serviciile din București este limitat de bariere geografice, financiare și instituționale. Copiii rome cu dizabilități se confruntă cu excludere multiplă – etnică, socială și funcțională – fiind adesea invizibili pentru sistemele publice. Lipsa unei strategii județene coerente, absența serviciilor mobile și capacitatea instituțională redusă accentuează inechitățile și epuizarea familiilor.

Pe baza acestor constatări, raportul formulează recomandări strategice și operaționale clare. Principala recomandare vizează înființarea unui centru de zi multifuncțional la nivel județean, care să ofere servicii integrate de terapii psihologice, îngrijire de zi, sprijin educațional și consiliere parentală, cu accent pe incluziunea copiilor rome. De asemenea, se recomandă elaborarea unei strategii județene dedicate copiilor cu dizabilități, dezvoltarea de echipe mobile comunitare, crearea unui mecanism de sprijin financiar pentru terapii și transport, precum și întărirea cooperării interinstituționale și cu organizațiile neguvernamentale. Implementarea acestor măsuri este esențială pentru reducerea inechităților teritoriale și pentru asigurarea accesului echitabil la servicii de calitate pentru toți copiii cu dizabilități din județul Ilfov.

3.6. Acordare suport organizațiilor neguvernamentale din rețeaua Sastipen

Si in anul 2025, Sastipen a continuat sa ofere sprijin organizațiilor noi infiintate, membre in rețeaua Sastipen, respectiv: Asociația Roma TEAM, Asociația Centrul de servicii Integrate Hamcearca, Asociația Centrul de servicii Integrate Ciucurova si Asociația Centrul de Servicii Integrate Polovragi, Asociația Centrul pentru Copii MATTEO si Asociația Centru pentru Promovarea Incluziunii Sociale Regiunea S-E.

În anul 2025, Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a continuat să joace un rol activ în întărirea capacității organizaționale a unor organizații neguvernamentale locale și regionale, cu scopul de a consolida furnizarea de servicii comunitare integrate și de a crește sustenabilitatea intervențiilor la nivel local. Sprijinul acordat a vizat organizațiile: Asociația Centre de Servicii Integrate (ACSI), Asociația Roma TEAM, Asociația Centrul de Servicii Integrate Hamcearca, Asociația Centrul de Servicii Integrate Ciucurova, Asociația Centrul de Servicii Integrate Polovragi, Asociația Centrul pentru Copii MATTEO și Asociația Centru pentru Promovarea Incluziunii Sociale Regiunea S-E.

Experții Sastipen au oferit servicii structurate de mentorat echipelor manageriale ale acestor organizații, axate pe dezvoltarea leadershipului, management strategic, guvernanță internă, planificare operațională și management financiar. În paralel, a fost furnizată asistență tehnică specializată pentru organizarea și furnizarea serviciilor integrate la nivel comunitar, inclusiv în domeniile sănătății, educației, ocupării și asistenței sociale, cu accent pe coordonarea interinstituțională și implicarea activă a beneficiarilor.

Un pilon important al sprijinului acordat l-a reprezentat dezvoltarea capacității de scriere de proiecte și fundraising, prin sesiuni de lucru dedicate identificării surselor de finanțare, structurării ideilor de proiect, elaborării bugetelor și pregătirii documentațiilor de aplicare. Aceste demersuri au generat rezultate concrete în anul 2025. Asociația Centrul de Servicii Integrate Ciucurova a obținut un grant în valoare de 30.000 euro în cadrul programului ROVA. Asociația ACSI a obținut un grant de 22.000 euro printr-un program derulat de World Vision, iar Asociația Roma TEAM a obținut un grant de 30.000 euro, de asemenea în cadrul programului ROVA.

Prin aceste intervenții, Sastipen a contribuit semnificativ la profesionalizarea organizațiilor partenere, la creșterea capacității acestora de a atrage resurse financiare și la consolidarea serviciilor oferite comunităților vulnerabile. Sprijinul acordat a urmărit nu doar obținerea de finanțări punctuale, ci și dezvoltarea unor organizații locale mai autonome, mai reziliente și mai capabile să răspundă pe termen lung nevoilor reale ale comunităților cu rome.

4. PROIECTE NOI IN DERULARE

Proiectul ROCCAS 4 SM – Organizarea unui program regional de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului colorectal în regiunea Sud-Muntenia, cod SMIS 343154

Proiectul ROCCAS 4 SM – Organizarea unui program regional de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului colorectal în regiunea Sud-Muntenia este implementat de Institutul Clinic Fundeni cu finanțare din Fondul Social European Plus (FSE+), prin Programul Sănătate 2021-2027. Contractul de finanțare a fost semnat la 29 august 2025, iar perioada de implementare este prevăzută pe aproximativ 49 luni, începând cu 1 septembrie 2025 și continuând până în 2029.

Proiectul are ca scop creșterea accesului echitabil și în timp util la servicii de prevenție, screening și diagnostic pentru cancerul colorectal, o afecțiune cu incidență și mortalitate ridicate în România. Printr-o abordare integrată, proiectul vizează informarea, educarea și mobilizarea persoanelor vulnerabile, testarea și evaluarea medicală timpurie și facilitarea accesului la proceduri de diagnostic avansat.

Principalele activități includ organizarea de campanii regionale de informare și conștientizare, administrarea chestionarelor de risc și a testelor de tip FIT, efectuarea de colonoscopii pentru persoanele identificate cu risc crescut, precum și dezvoltarea și dotarea unui centru regional de prevenție și screening în cadrul Institutului Clinic Fundeni, care va servi întreaga regiune Sud-Muntenia.

Rezultatele anticipate ale proiectului includ creșterea participării populației vulnerabile la screening, cu peste 25.000 de persoane testate, consolidarea capacității de furnizare a serviciilor medicale și dezvoltarea unei infrastructuri regionale de suport pentru prevenția cancerului colorectal, în vederea reducerii mortalității prin diagnostic precoce.

Rolul Asociației Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate în cadrul proiectului constă în acțiuni de informare, educare și mobilizare a beneficiarilor, cu accent pe persoanele din comunități vulnerabile socio-economic, inclusiv romi. Asociația va contribui la creșterea gradului de conștientizare privind importanța screening-ului și la facilitarea accesului acestora la serviciile oferite de proiect, sprijinind astfel reducerea barierelor de informare și participare în rândul grupurilor cele mai expuse riscului.

În ansamblu, ROCCAS 4 SM reprezintă o intervenție regională esențială pentru construirea unui model sustenabil de prevenție și diagnostic precoce al cancerului colorectal, orientat spre incluziunea persoanelor vulnerabile și adaptat nevoilor reale ale populației din Sud-Muntenia.

În acest context, la data de 18 decembrie 2025, Asociația Sastipen a participat la lansarea activităților de informare, educare, conștientizare și mobilizare a beneficiarilor din categoria persoanelor vulnerabile, desfășurată în cadrul proiectului „ROCCAS 4 SM – Organizarea de programe regionale de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului colorectal în regiunea Sud-Muntenia – etapa a II-a”. Această etapă are ca scop creșterea nivelului de informare a populației eligibile, facilitarea participării la activitățile de screening și reducerea barierelor sociale, culturale și informaționale care limitează accesul la servicii de sănătate.

Prin implicarea sa, Sastipen va contribui la asigurarea unei abordări incluzive și orientate spre nevoile reale ale comunităților vulnerabile, sprijinind implementarea eficientă a proiectului și maximizarea impactului acestuia asupra sănătății publice la nivel regional

Proiectul RomInDis: Îmbunătățirea sprijinului acordat persoanelor de etnie romă cu dizabilități fizice pentru accesul la structuri și beneficii medicale

RomInDis – Enhancing support for Roma people with physical disabilities to access health structures and benefits este un proiect european finanțat prin programul Erasmus+ (KA220-ADU – Cooperation Partnerships in Adult Education), implementat în perioada 1 septembrie 2025 – 31 august 2027, având ca obiectiv principal îmbunătățirea accesului persoanelor rome cu dizabilități fizice la servicii de sănătate, îngrijire și beneficii sociale în statele membre ale Uniunii Europene. Proiectul pornește de la constatarea că romii cu dizabilități se confruntă cu forme multiple și intersecționale de discriminare – generate de sărăcie, dizabilitate și antigypsyism – care îi fac adesea invizibili pentru politicile publice și serviciile existente.

Proiectul este implementat de un consorțiu transnațional format din șapte organizații din Spania, Grecia, Germania, Macedonia de Nord, România și Suedia, fiind coordonat de Fundació Privada Pere Closa (Spania). Structura proiectului este organizată în cinci pachete de lucru (Work Packages), care acoperă în mod integrat managementul, dezvoltarea de ghiduri, formarea profesioniștilor, advocacy și diseminarea rezultatelor.

Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate are un rol transversal și strategic în implementarea proiectului, contribuind activ la toate etapele și pachetele de lucru, valorificând expertiza sa în domeniul accesului romilor la servicii de sănătate și al medierii sanitare. Sastipen este co-lider al WP3 – Capacity Building, fiind direct implicată în dezvoltarea programelor de formare pentru mediatori sanitari romi și profesioniști din domeniul sănătății, în elaborarea Ghidului și a Protocolului de Acțiune pentru sprijinirea persoanelor rome cu dizabilități și în adaptarea conținuturilor educaționale la realitățile din comunități.

În plus, Sastipen contribuie la activitățile de cercetare și validare din WP2, la organizarea și implementarea sesiunilor pilot de formare în România, la acțiunile de advocacy din WP4 privind participarea persoanelor rome cu dizabilități în elaborarea politicilor de sănătate, precum și la activitățile de diseminare și vizibilitate din WP5, inclusiv evenimente multiplicatoare și comunicare publică. Prin implicarea sa continuă în managementul proiectului, asigurarea calității, monitorizare și evaluare, Sastipen contribuie la coerența, relevanța și sustenabilitatea rezultatelor.

Prin abordarea sa integrată și participativă, RomInDis urmărește nu doar dezvoltarea de instrumente și programe de formare, ci și schimbarea structurală a modului în care sistemele de sănătate răspund nevoilor persoanelor rome cu dizabilități, promovând incluziunea, nediscriminarea și politici publice bazate pe dovezi și experiența directă a beneficiarilor.

De asemenea, în luna noiembrie 2025, Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate a participat la prima întâlnire de lucru a consorțiului RomInDis, organizată la Atena. Întâlnirea a avut ca obiectiv stabilirea cadrului operațional al proiectului, clarificarea rolurilor și responsabilităților partenerilor, planificarea activităților aferente primului an de implementare și armonizarea metodologiilor de lucru la nivel transnațional. Participarea Sastipen la această reuniune a contribuit la integrarea perspectivei romilor din România în designul activităților proiectului și la consolidarea colaborării dintre parteneri încă din etapa inițială de implementare.

5. DIRECTII DE ACTIUNE PENTRU 2026

- Consolidarea rețelei de mediatori sanitari și îmbunătățirea cadrului juridic care reglementează normele de funcționare a programului de mediere sanitară comunitară, finanțat de Ministerul Sănătății și administrat prin intermediul administrației locale.
- Dezvoltarea serviciilor locale de sănătate furnizate membrilor vulnerabili ai comunității, bazate pe principiul abordării integrate și centrate pe nevoile individului (centre comunitare de asistență medicală și socială).
- Prevenirea și combaterea cazurilor de discriminare și promovarea principiilor nediscriminării în domeniul sănătății în rândul personalului din unitățile sanitare și în rândul membrilor comunităților vulnerabile de romi - inclusiv monitorizarea procesului de punere în aplicare a măsurilor antidiscriminare în domeniul sănătății dispuse prin legislația națională.
- Realizarea de cercetări, studii, anchete pentru identificarea problemelor cu care se confruntă populațiile vulnerabile în procesul de acces la serviciile de sănătate furnizate de stat, inclusiv indicatorii de sănătate și accesul populației romi la serviciile și programele naționale de sănătate preventive și curative.
- Dezvoltarea și implementarea de campanii de advocacy la nivel local și național, pentru a contribui la elaborarea de politici publice în beneficiul comunităților vulnerabile, cu accent pe îmbunătățirea stării de sănătate a populației vulnerabile de etnie romă.
- Formarea medicilor și a altor resurse umane active în beneficiul comunităților de romi (mediatori sanitari, asistenți medicali comunitari, lucrători ONG, facilitatori și lucrători comunitari) în domeniul avocaturii și al nediscriminării.
- Dezvoltarea și implementarea de campanii de educație pentru sănătate în comunitățile de romi, cu accent pe prevenirea bolilor transmisibile și campanii de screening.
- Acordarea de asistență tehnică ONG-urilor locale (rețeaua Sastipen) pentru a deveni un partener real pentru autoritățile locale în contextul noii strategii pentru incluziunea romilor 2022-2027.
- Dezvoltarea unui sistem de monitorizare a satisfacției beneficiarilor cu privire la serviciile primite și care să conducă la îmbunătățirea standardelor de calitate oferite de furnizorii de servicii medicale la nivel comunitar.
- Dezvoltarea de noi inițiative care să contribuie la incluziunea socială a populației vulnerabile din comunitățile de romi.
- Formarea medicilor și a altor resurse umane active în beneficiul comunităților de romi (mediatori sanitari, asistenți medicali comunitari, lucrători ONG, facilitatori și lucrători comunitari) în domeniul avocaturii și al nediscriminării.
- Dezvoltarea de centre de servicii sociale de tip centre de zi pentru copii și tineri, centre de servicii integrate, centre de respiro care să ofere servicii sociale licențiate beneficiarilor organizației.
- Continuarea procesului de oferire de asistență tehnică Ministerului Sănătății în procesul de gestionare a programului de mediere sanitară și implementare a planului de acțiune în domeniul sănătății romilor.
- Dezvoltarea de proiecte și programe în domeniul educației care să contribuie la reducerea abandonului școlar în rândul copiilor și tinerilor romi, proiecte ce vizează o abordare integrată a problematicei educației copiilor romi prin dezvoltarea de centre educaționale integrate, programe de mentorat, educație remedială și promovarea diversității etnice la nivelul unităților școlare partenere.

 SASTIPEN STRADA TRIUNGHIULUI 40 SECTOR 5 BUCURESTI TEL: 0214560321 OFFICE@SASTIPEN.RO WWW.SASTIPEN.RO	ECHIPA SASTIPEN: Daniel Radulescu – Presedinte Radu Andrei Anuti – Director programe Daniela Samuila – Director financiar Anda Staicu- Expert RU Geanina Radulescu – Coordonator programe Andreea Moscovici – Coordonator secretariat Nicoleta Filip – Coordonator programe formare Mirabela Manole – Expert campanii IEC Raisa Radulescu – Asistent Dep. Administrativ	COLABORATORI SASTIPEN Marius Radulescu – Scriere proiecte Dan Iancu – Comunicare on line si TIC Mariana Sandu – Formare mediatori sanitari Eugenia Bratu – Politici de sanatate Vitan Cosmin – culegere date cercetare George Radulescu – cercetare/rapoarte Gurin Doru – administratie si mentenanta Tudor Iamandi – dezvoltare comunitara Stefan Grozavu – facilitator campanii IEC
--	---	---